

MAŁGORZATA RATAJ¹, JOANNA WÓJCIK²

Edukacja mobilna – czy jesteśmy na to gotowi?

Are We Ready for Mobile Education?

¹ Doktor, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Katedra Zastosowań Matematyki, Polska

² Doktor, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Katedra Zastosowań Matematyki, Polska

Streszczenie

Celem artykułu jest przedstawienie możliwości wsparcia nowoczesnymi narzędziami m-learningowymi kształcenia na uczelniach. W artykule zaprezentowano dynamikę rozwoju rynku aplikacji mobilnych. Zastosowane metody badawcze to analiza krytyczna źródeł literaturowych oraz studia przypadków wdrożenia m-learningu na uczelniach. Po przeanalizowaniu rozwoju rynku aplikacji edukacyjnych w świetle polskich realiów wydaje się, że rozsądną opcją jest wsparcie tradycyjnych metod nauczania przez iPady. Wyzwania, jakie z tym się wiążą, to konieczność opracowania aplikacji edukacyjnych skrojonych do potrzeb specyficznych kierunków studiów lub przetłumaczenia istniejących na język polski.

Słowa kluczowe: tablet, i-Pad, aplikacja mobilna, urządzenia mobilne, internet mobilny, edukacja mobilna

Abstract

The goal of this article is to show the possibilities of supporting the educational system at Universities by modern m-learning tools. This article presents dynamic development of mobile applications. Implemented research methods: critical analysis of literature sources and case studies of implementation of m-learning at Universities. It seems, after the analysis development of the educational app market in the light of Polish reality, that a reasonable option is supporting traditional methods of teaching by iPads. The challenges are: necessity to create educational apps tailored to the needs of particular field of study or translating already existing into Polish language.

Keywords: iPad, mobile app, mobile tools, mobile Internet, mobile learning

---

Wstęp

Nowe technologie zmieniały, zmieniają i będą zmieniać oblicze auli wykładowych i sal ćwiczeniowych. Choć otwierają one drogę do nowych form edukacji, to trzeba przyznać, że budowa nowych strategii nauczania nie jest łatwa. Dlaczego? Niestety często nie jesteśmy w stanie określić kierunku, w jakim

zmierza rozwój nowych technologii. Dobrze obrazuje to – a jednocześnie stanowi dla nas przestrożę – wypowiedź Stolla, dziennikarza amerykańskiego „Newsweeka”, który powiedział: „Czyżby komputery zabrały nam poczucie zdrowego rozsądku? Prawda jest taka, że żadna baza danych nie zastąpi codziennej gazety, (...) Te drogie zabawki są zbyt skomplikowane, aby wykorzystywać je w klasach” (JK, 2016). 17 lat po wypowiedzeniu tych słów, w grudniu 2012 r., papierowy amerykański „Newsweek” przeszedł do historii.

Współczesny nauczyciel, by sprostać oczekiwaniom studentów w XXI w. – przykuć ich uwagę i zmobilizować do nauki – musi być zaznajomiony ze współczesnymi pomocami dydaktycznymi.

Artykuł ten ma charakter przeglądowy. Przedstawiono w nim analizę rynku związanego z urządzeniami mobilnymi, internetem mobilnym oraz aplikacjami mobilnymi.

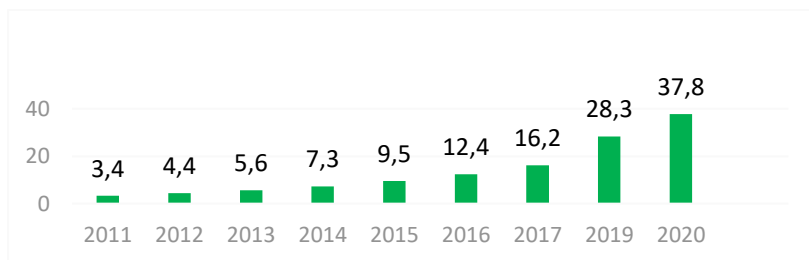
Celem niniejszego opracowania jest zbadanie potencjału wykorzystania iPada w edukacji uczelnianej. Analiza pozwoli odpowiedzieć na pytania: Czy jesteśmy pod względem technicznym przygotowani na *m-learning*?

Aby odpowiedzieć na te pytania, przestudiowano 47 artykułów akademickich poruszających temat *m-learningu*. Pomocne okazały się też rankingi: Statista, RFBenchmark, Teachthought, eMarketer czy Raport Polskie Badania Internetu.

Co mówią statystyki?

Jak rozwija się rynek edukacji mobilnej na świecie? Czy podążamy za trendami światowymi? Korzystanie z edukacji mobilnej wiąże się z dostępem do internetu mobilnego – jakie parametry szybkości ma internet mobilny w Polsce? Czy posiadamy urządzenia mobilne? Jakie edukacyjne aplikacje mobilne są w naszym zasięgu?

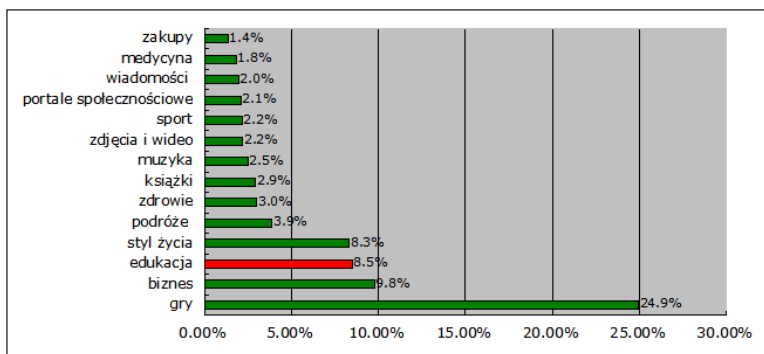
Światowy rynek edukacji mobilnej dynamicznie się rozwija i jak wynika z prognoz, tendencja ta powinna się utrzymać. W 2020 r. osiągnie 37 800 000 USD, jak wynika z badań przeprowadzonych przez zespół statista.com.

Rysunek 1. Światowy rynek edukacji mobilnej w latach 2011–2020 (mln USD)

Źródło: www.statista.com.

Jakie aplikacje cieszą się największym zainteresowaniem wśród posiadaczy urządzeń mobilnych? Nie jest zaskoczeniem fakt, że największą popularnością cieszą się gry, które stanowią niemal 25% wszystkich pobrań. Ale co godne uwagi, materiały edukacyjne plasują się już na trzeciej pozycji wśród najczęściej pobieranych aplikacji w Apple App Store (rys. 2). Informacja ta wskazuje, że użytkownicy urządzeń mobilnych idą ramię w ramię z duchem nowych technologii i nie tylko chcą, ale wykorzystują – m.in. iPady – w ramach swojej edukacji.

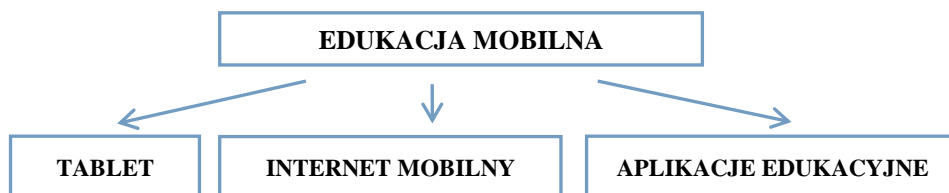

Rysunek 2. Wybrane popularne aplikacje w Apple App Store w maju 2018 r. (liczba pobrań w %)

Źródło: www.statista.com.

Czego dowiadujemy się ze statystyk dotyczących Polski?

Czy jesteśmy pod względem technicznym przygotowani na *m-learning*? Aby odpowiedzieć na to pytanie, musimy przeanalizować dostęp do trzech narzędzi niezbędnych w *m-learningu*. Należą do nich: tablet, internet mobilny oraz aplikacje mobilne.

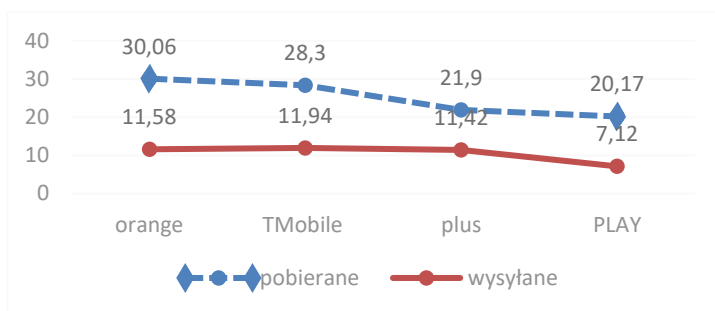

Rysunek 3. Narzędzia niezbędne w edukacji mobilnej

Źródło: opracowanie własne.

Jaką popularnością cieszą się tablety w Polsce? Jak donosi raport eMarketer: w 2015 r. 7 400 000 osób używało tabletu. Z prognoz wynika, że do 2020 r. liczba ta ma wzrosnąć do prawie 10 mln, czyli ponad 1/4 naszego społeczeństwa będzie posiadała tablety (emarketer.com).

Aby korzystać z aplikacji mobilnych, potrzebny jest internet mobilny. W czerwcowym rankingu szybkości i jakości internetu mobilnego operatorów komórkowych w Polsce według RFBenchmark na czele znalazły się dwie sieci: T-Mobile oraz Orange. Na podstawie 26 127 pomiarów wśród użytkowników internetu mobilnego można zauważyć, że najlepsza średnia szybkość wysyłania danych to 11,94 Mb/s (T-Mobile). Natomiast pod względem szybkości pobierania danych na pierwszym miejscu plasują się usługi Orange z 30 Mb/s.

Rysunek 4. Ranking prędkości internetu mobilnego w LTE w Polsce (dane w Mb/s za czerwiec 2018 r.)

Źródło: RFBenchmark.pl.

Parametry zaprezentowane na rysunku 4 są wystarczające do pracy z aplikacjami mobilnymi. Według taksonomii Laytona (2018) pozwolą one na prowadzenie wideokonferencji czy pobieranie dużych plików.

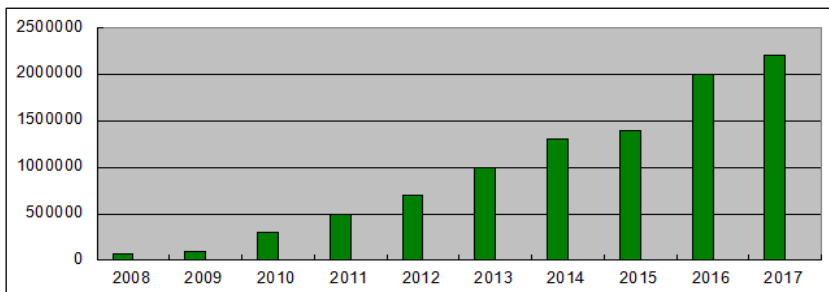
Jakim zainteresowaniem cieszą się serwisy edukacyjne?

Według raportów PBI „serwisy związane z edukacją raz w miesiącu (...) odwiedza średnio prawie 19 000 000 internautów, z czego 13 900 000 korzysta przy tym z komputera, a 11 600 000 mln – z urządzeń mobilnych. (...) W sierpniu 2017 roku serwisy edukacyjne były na szóstym miejscu pod względem najchętniej odwiedzanych kategorii tematycznych z ponad 16 000 000 użytkowników” (Górska, 2018).

Według danych opublikowanych na stronie www.statista.com w 2017 r. Apple App Store posiadał w swych zasobach 2 200 000 aplikacji.

Apple App Store został uruchomiony w lipcu 2008 r., a już w kwietniu 2009 r. odnotował 1 mln pobrań aplikacji. Według analiz przeprowadzonych przez zespół Statista.com szacuje się, że w 2022 r. na całym świecie użytkownicy iPAdów pobiorą około 2 600 000 aplikacji z Apple App Store.

Jak podaje Educational App Store, na rynku jest obecnie 500 tys. aplikacji edukacyjnych. Niewątpliwym mankamentem jest brak ich polskich wersji językowych.

Rysunek 5. Liczba aplikacji dostępnych w Apple App Store w latach 2008–2017

Źródło: www.statista.com.

Przedstawione w tym artykule rysunki nie pozostawiają cienia wątpliwości, że rynek związany z m-edukacją dynamicznie się rozwija, a Polska w tej dziedzinie nie pozostaje w tyle. Przed każdym nauczycielem akademickim stoi niełatwa decyzja: Czy wzbogacić zajęcia o materiały z wykorzystaniem tabletów? Przeprowadzona analiza stanowi podstawę do wykonania badania ankietowego, które rzuci światło na to, w jakim stopniu studenci na polskich uczelniach i poza nimi wykorzystują iPady. Czy są otwarci na zajęcia w formie m-learningu? Czy kadra dydaktyczna jest gotowa wykorzystywać aplikacje mobile podczas zajęć? Czy nauczyciel z iPadem w ręku ma szansę zostać entuzjastą nowych technologii czy technofobem?

Literatura

emarketer.com (25.08.2018).

Gmiterek, G. (2013). Możliwości wykorzystania iPada w nauce i szkolnictwie wyższym. *e-Mentor*, 2(49), 30–34.

JK (2016). *Proroctwa z 1995 roku: Internet? To się nie przyjmie!* Pobrane z: www.newsweek.pl (12.02.2016).

Layton, S. (2018). *How to Decide What Internet Speed You Need*. Pobrane z: www.nerdwallet.com/blog/utilities/how-to-decide-what-internet-speed-you-need (1.08.2018).

Piedfort, M. (2017). *Higher Ed Mobile Apps: What Is Your University's Plan?* Pobrane z: www.workzone.com/blog/higher-ed-apps/ (4.08.2018).

RFBenchmark.pl (20.06.2018).

Teachthought (2017). *The 55 Best Free Education Apps For iPad*. Pobrane z: https://www.tablety.pl/apple_ios/2018-06-01/ios-12-wwdc-2018-apple-iphone/ (7.07.2018).

Whalley, B., Mauchline, A., France, D., Park, J., Welsh, K. (2017). *Every Student Use of iPads: A Vade Mecum for Students' Active Learning*. University of Chester. Pobrane z: chesterrep.openrepository.com/handle/10034/620209 (4.06.2018).

Whalley, B., Mauchline, A., France, D., Park, J., Welsh, K. (2018). *The iPad Six Years on: Progress and Problems for Enhancing Mobile Learning with Special Reference to Fieldwork Education. Mobile Learning in Higher Education: Challenges in Context*. Pobrane z: www.researchgate.net/publication/322065620_The_iPad_six_years_on_Progress_and_Problems_for_Enhancing_Mobile_Learning_with_Special_Reference_to_Fieldwork_Education (2.07.2018).

www.statista.com (18.08.2018).